

RESTAURÁČNÍ PRŮZKUM A ZÁMĚR

PODIVÍN (OKRES BŘECLAV),
SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO

Městský úřad Podivín
Obecný stavební úřad

[Handwritten signature]

I. LOKALIZACE PAMÁTKY

1. okres: Břeclav
2. obec: Podivín
3. adresa: Zborovská, parcela číslo 690 v k. ú. Podivín
4. bližší určení místa popisem: na nároží ulic Zborovská a Komenského
5. rejstříkové číslo památky v ÚSKP: 37284/7-1652
6. název památky: socha sv. Jana Nepomuckého

II. ÚDAJE O PAMÁTCE

1. autor: neznámý
2. sloh / datování: rokoko / třetina 18. století
3. materiál / technika: mušlový (litavský) vápenec, pálená cihla, omítka, krytina bobrovka, železo, měď / sekání, zdění, omítání, pokrývání, kování
4. rozměry: výška 420 cm, šířka 205 cm, hloubka 205 cm
5. předchozí známé restaurátorské zásahy: před rokem 2000

III. POPIS PAMÁTKY

Na čtvercové dvoustupňové základně mohutný čtyřboký sokl. Ve spodní části konvexně vyduť. Na bočních stranách členěn vpadlými pravoúhlými rámy. Na přední straně rameno se svítilnou. Sokl ukončen vyloženou římsou (původně bohatě profilovanou) krytou bobrovkou. Na ní, na třístupňové podnoži, socha světce v životní velikosti. Světec je oděn v kanovnické roucho, rozvlněné esovitým pohybem. Pravé koleno mírně vytlačeno. Obě ruce drží na hrudi kříž (dříve levá ruka vztyčena ukazujíc nahoru). Hlava s biretem je lemována obroučkou s hvězdami. Na boční (pohledově levé) straně plintu: AD 1724

Městský úřad Podivín
Obecní stavební úřad

②

IV. POPIS STAVU PAMÁTKY – NÁLEZOVÁ PRŮZKUMOVÁ ZPRÁVA

Restaurátorský průzkum probíhal vizuálně. Architektura podstavce je narušena. Vápenocementová omítka se na mnoha místech rozpadá. Na dotek je patrné odtržení celých omítkových ploch od zděného jádra. Modelace omítek posledního opravného zásahu je zjednodušená a nesprávně tvarově provedená. Nesprávně použitá bobrovková krytina se segmentovým řezem, místo původního hranatého tvaru, je uvolněná. Odstupňovaná podnož pod sochou má omítku opadanou a odkrývá zděné jádro pro pronikání srážkové vody.

Materiál sochy, ze kterého je dílo vytvořeno, je z hlavní původní části kompaktní sedimentární hornina s mušlovými zrny. Jedná se s největší pravděpodobností o mušlový vápenec litavského typu, který vyniká svojí dobrou opracovatelností a zároveň dokáže udržet i detail. Dále je socha tvořena z podstatné části doplňky z umělého kamene, které jsou v současné době po omytí sjednocujícího nátěru nápadné svojí tmavou barvou a výraznou pórovitostí. Jedná se především o hlavu, ruce a kříž. Na povrchu modelace jsou viditelné plošky tmavých tmelů. Modelace sochy je lokálně popraskaná a místy drobné části odpadlé. Narušení ztrátou modelace je patrné především v drapérii krajky.

Kovaná konzola s lampou vykazuje počínající korozi.

Zlacená svatozář vykazuje známky znečištění. Zlacený povrch nemá lesk pravděpodobně počínající ztrátou povrchové zlaté vrstvy.

Povrch památky je znečištěn lišejníky, mechem a usazeninami atmosférických nečistot. Biologické organizmy podporují vlhkostní režim a svým kořenovým systémem pronikají do hmoty kamene. Tím lokálně narušují jeho pojivové vlastnosti.

Barevná povrchová úprava podstavce v podobě bílého základního nátěru a červených ploch je nepůvodní. Socha je pokryta, především v dešťových stínech, plochami nátěru sjednocující patiny, která je tmavější oproti barvě původního kamene, která místy světleji prosvítá. Při detailní prohlídce nebyly pod tímto nátěrem nalezeny zbytky historické polychromie.

Na památce nejsou viditelné výkvěty solí.

V. POPIS NAVRHOVANÉHO RESTAURÁTORSKÉHO ZÁSAHU, TECHNICKÝ A TECHNOLOGICKÝ POSTUP A NAVRHOVANÉ MATERIÁLY

Postup prací bude probíhat v jednotlivých etapách a jeho účelem bude ucelený restaurátorský proces s cílem rehabilitovat celou památku. Kvalitní vyčištění povrchu kamenného materiálu umožňující využít konsolidační technologie na bázi organokřemičitanů v místech prokázání sprašování kamene, dále pak použití v etapě doplňování materiály s vynikající přilnavostí, s požadovanou pevností v tlaku, tahu a v ohybu zahrnuje základní restaurátorské metody. Je nutné věnovat dostatečnou

pozornost aplikační teplotě a vlhkosti, která je velice důležitá pro kvalitní splnění požadovaného cíle. Práce budou probíhat systematicky s ohledem na logiku věcí, počasí a primárnost jednotlivých problémů v uvedených etapách:

1 etapa: Fotodokumentace

Před zahájením a v průběhu prací, bude prováděna fotografická dokumentace, která bude mapovat průběh prací a stane se základem restaurátorské zprávy.

2 etapa: Čištění

U sochy bude povrch kamene povrchově očištěn od polétavých depozit, biologického napadení a tmavých uhlíkatých krust. Čištění bude probíhat na základě zkoušek na nepohledových stranách. Zkoušky budou představovat mokrou i suchou cestu. Na základě vyhodnocení těchto zkoušek pak bude vybrána přiměřená metoda čištění, která bude probíhat šetrnými technikami se zaměřením na odlišnou charakteristiku daných problémů na jednotlivých partiích. Technologie bude navržena tak, aby nebyly rozrušeny pojivové struktury kamenného materiálu a zároveň byla respektována historická patina stáří. Čištění bude probíhat mokrou cestou, případně párou do té míry, aby došlo k odstranění biologického napadení a tmavých uhlíkatých krust, ale zároveň nedošlo k destrukci kamenného materiálu. K dočištění biologického napadení dojde chemickou cestou, za použití speciálních přípravků určených pro restaurování. Dočištění tmavých uhlíkatých krust se provede mechanicky pomocí kartáčků se středně tuhými umělými štětini.

V případě nálezů zbytků polychromie budou odebrány vzorky k provedení mikronábrusů a dalšího laboratorního průzkumu barevných vrstev s cílem prověření složení a původnosti nálezů.

Podstavec je vzhledem k silně degradovaným druhotně použitým materiálům nutné celoplošně očistit na zděné jádro, se zachováním případných nálezů původních omítkových vrstev.

3 etapa: Konsolidace, injektáž prasklin

Narušený kámen sochy bude zpevněn konsolidačními prostředky na bázi organokřemičtanů. Bude se jednat o místa s narušenými pojivovými vazbami mezi jednotlivými zrnky horniny, kdy dochází k povrchovému sprašování. Praskliny budou injektovány.

4 etapa: Plastické doplnění

U sochy bude plastická rekonstrukce podřízena typu horniny a stupni její degradace. Nové tmely budou řešeny tak, aby se svojí strukturou, texturou i barevností co nejvíce přibližovaly okolnímu materiálu. Plastická rekonstrukce bude aplikována na předem očištěná a zpevněná místa. Tmely budou nanášeny tam, kde chybějící či opravovaná část má vliv na celkovou výtvarnou jednotu díla.

U podstavce bude proveden detailní kresebný návrh omítaného tvaru a ten bude předán k odsouhlasení zástupci NPÚ ÚOP v Brně. Následně bude provedeno omítnutí podstavce. Na očištěný cihlový povrch bude nejdříve aplikován trasový přednástřík. Poté bude položena nová hranatá bobrovková krytina ve dvou řadách. Dále bude zdivo omítnuto trasvápennou jádrovou omítkou 0-4 mm a trasvápennou jádrovou omítkou 0-2 mm. Finální povrch bude zatažen dřevem.

5 etapa: Barevná retuš, povrchová úprava, konzervace lucerny, zlacení atributu

U sochy budou barevnou retuší řešeny nově doplněné partie a doplňky z předchozího opravného zásahu z důvodu optického sjednocení nově doplněných částí s okolím. Barevná retuš bude lokálně nanášena opakovaně v jednotlivých lazurách, tak aby nedošlo k uzavření podkladu.

Omítka podstavce bude natřena vápenným nátěrem v odstínu lomené bílé.

Konzola a lucerna budou očištěny, ošetřeny inhibitorem koroze a opatřeny grafitovým nátěrem.

Svatozář bude vyzlacena 24 karátovým plátkovým zlatem, pokládaným na mixtion.

6 etapa: Závěrečná povrchová úprava

Socha i podstavec budou opatřeny vápennou lazurou. Součástí povrchové úpravy se stane i ošetření památky biocidním přípravkem, který působí jako prevence. Hydrofobizační prostředek nebude aplikován.

VI. PŘEHLED NAVRŽENÝCH MATERIÁLŮ A TECHNOLOGIÍ

- biocidní ošetření – algicidní přípravek - BFA – Entferner Remmers
- čištění kamene – tlaková voda, destilovaná voda, pára, mechanické postupy
- zpevnění kamene – organokřemičitan Remmers KSE – 100, KSE – 200
- injektáž prasklin, lepení – Ledan, epoxidové lepidlo CHS1200 a silikátové plnivo
- tmelení kamene – minerální tmel – detritický vápenec, písky, minerální jemně mleté pigmenty, disperze Sokrat 2804, tmel Remmers
- omítání podstavce – tubag TKP trasvápenná omítka - quick-mix
- krytí římsy podstavce – hranatá taška bobrovka
- lazurní barevné sjednocení – probarvená vápenná mikromalta – Prodexor-K Strasservil

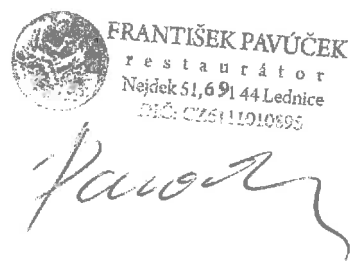
- konzervace železa – antikoroziční nátěr Koring 131-3, Korchem, antikoroziční barva Alkyton, grafit
- atribut svatozáře – plátkové zlato 24 karátů, mixtion 12 hodinový

VII. PŘÍLOHY

Fotodokumentace.

V Lednici 12. 2. 2020

Vypracoval: František Pavůček

Městský úřad Podivín
Obecný stavební úřad

②

Současný stav památky.

OBCNÝ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MUP-

1188/2021

Ze dne: 24. 5. 2021 Podpis:
MĚSTSKÝ ÚŘAD PODIVÍN

Současný stav památky.

OBECNÍ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MUP-

1188/2021

Za dne: 24.5.2021 Podpis:
MĚSTSKÝ ÚŘAD PODIVÍN

Současný stav památky.

OBECNÝ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MUP-

1188/2021

Ze dne: 24. 5. 2021

Podpis:

MĚSTSKÝ ÚŘAD PODIVÍN

STRANA 9 (CELKEM 17)

Současný stav památky.

OBCNÍ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MUP-

1188/2021

Ze dne: 24.5.2021 Podpis:
MĚSTSKÝ ÚŘAD PODIVÍN

Současný stav památky

OBECNÝ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MUP-

1188/2021

Ze dne: 29.5.2021 Podpis:
MĚSTSKÝ ÚŘAD POBIVÍN

Současný stav památky.

Současný stav památky.

OBEVNÍ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MÚP-

1188/2021

Ze dne: 24. 5. 2021 Podpis:
MĚSTSKÝ ÚŘAD PODIVÍN

Současný stav památky.

OBECNÝ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověření dokumentaci k č. j. MUP-

1188/2021 J

Současný stav památky.

OBCNÍ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MUP-

1188/2021

Ze dne: 24.5.2021 Podpis:
MĚSTSKÝ ÚŘAD PODIVÍN

Současný stav památky.

OBECNÝ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MUP-

1188/2021

Ze dne: 24.5.2021 Podpis:
MĚSTSKÝ ÚŘAD PODIVÍN

STRANA 16 (CELKEM 17)

Současný stav památky.

OBECNÍ STAVEBNÍ ÚŘAD
ověřil dokumentaci k č. j. MÚP-

1188/2021

Ze dne: 24.5. 2021 Podpis:
MĚSTSKÝ ÚŘAD PODIVÍN